

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2009 - 2014

Комисия по заетост и социални въпроси

2013/2066(INI)

30.9.2013

СТАНОВИЩЕ

на комисията по заетост и социални въпроси

на вниманието на комисията по правата на жените и равенството между половете

относно аспекти, свързани с равенството между половете, на европейската рамка за националните стратегии за интеграция на ромите (2013/2066(INI))

Докладчик по становище: Едит Бауер

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по заетост и социални въпроси приканва водещата комисия по правата на жените и равенството между половете да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. приветства доклада за напредъка за 2012 г., изготвен от Комисията¹, и предложението за препоръка от Съвета от 26 юни 2013 г. относно въвеждането на ефективни мерки за интегриране на ромите в държавите членки², където се поставя специален акцент върху достъпа до трудова заетост, жилищно настаняване, образование и здравеопазване и се призовават държавите членки да предприемат положителни действия и да превърнат стратегиите за интеграция на ромите в част от нормалната практика при борбата срещу бедността и социалното изключване;
2. призовава държавите членки, които в рамките на европейския семестър са получили освен това специфични за съответната държава препоръки относно въпросите, свързани с ромите, да приложат бързо тези препоръки и да се борят с дискриминацията, включително тази на работното място, да ангажират гражданското общество — в това число ромските организации — във вземането на решения, както и да насочат не само европейски, но и национални и други средства, за да изпълнят ангажиментите на своите национални стратегии за интеграция на ромите;
3. призовава Комисията да проследява прилагането на тези препоръки в още по-големи подробности и да използва всички свои инструменти, за да гарантира, че държавите членки подобряват своето законодателство и се борят с дискриминацията и сегрегацията;
4. подчертава, че ключов проблем е ниската пригодност за заетост и ниският процент на заетост сред жените роми, предимно поради липса на възможности за работа и обучение, дискриминационни практики, липса на достъп до образование, и поради тяхното ниско ниво на образование и обучение; ето защо подчертава, че мерките за по-голяма пригодност за заетост и по-висок процент на заетост и за борба с дискриминацията както в училище, така и на пазара на труда са сред най-важните инструменти за постигане на по-високо равнище на заетост, за снижаване на зависимостта от социални помощи и за намаляване на риска от бедност, като по този начин се укрепи финансовата независимост и значително се подобри социалното приобщаване на жените роми;
5. призовава държавите членки и Комисията да разглеждат по последователен начин равенството между половете, когато прилагат стратегията „ЕС 2020“ и националните програми за реформа, като дадат висок приоритет на премахването на пречките пред участието на жените в пазара на труда;
6. призовава Комисията да подлага на мониторинг и оценка степента, до която

¹ COM(2012) 226 final.

² COM(2013) 460 final.

националните стратегии за интеграция на ромите вземат предвид аспектите, свързани с пола, и дискриминацията под различни форми и в различни сектори, пред които са изправени жените от ромски произход в установените четири приоритетни области (заетост, здравеопазване, жилищно настаняване и образование), по-специално във връзка с борбата срещу дискриминацията и действията, свързани със защитата на основните права;

7. призовава Комисията и държавите членки да анализират и елиминират пречките пред участието на жените роми в пазара на труда и освен това да поставят подходящ акцент върху ролята на жените за мотивацията, която те дават на децата си и на членовете на своята общност да получат образование, а на по-късен етап да участват в пазара на труда;
8. настоятелно призовава държавите членки да разгледат пречките пред самостоятелната заетост на жените роми, за да създадат програми, които да дават възможност за достъпна, бърза и евтина регистрация за жени предприемачи от ромски произход, и за да им дадат достъп до кредитиране — в това число микрокредити — заедно със съответни програми за наставничество и обучение;
9. призовава държавите членки да разработят системи за микрокредити, насочени към новосъздадени малки предприятия и към предприемачеството, в които жените роми да са преференциални бенефициери;
10. заявява отново, че пропуските в образованието на ромите имат важно измерение, свързано с пола, като според данните равнището на грамотност при жените роми е средно 68 % в сравнение с 81 % при мъжете роми, а процентът на записване в начални училища сред момичетата роми е едва 64 %, като същата разлика в съотношението се забелязва и по отношение на процента на записване за професионални квалификации; отбелязва, разбира се, че съществуват големи различия между държавите членки по отношение на тези статистически данни;
11. подчертава, че ограниченият достъп до образование повишава риска от ранни бракове и ранна бременност, които водят до ранно напускане на училище и впоследствие до ограничаване на възможностите за заетост след навършване на пълнолетие, което заедно с други фактори става причина за по-висок риск от бедност; поради това настоятелно призовава всички съответни участници да прекратят този порочен кръг;
12. счита, че повишаването на сексуалното образование сред учащите от ромски произход би могло да има положителна роля за намаляване на случаите на напускане на училище, което често е последица от ранна бременност и ранен брак;
13. призовава държавите членки да изготвят и стартират програми за семейно планиране (повишаване на осведомеността, достъпност от финансова гледна точка) с цел подобряване на здравословното състояние на жените майки от ромски произход; призовава също така държавите членки да намалят детската и майчината смъртност и преждевременните раждания посредством ранно обхващане и мониторинг на бременните жени, както и посредством консултации, свързани с майчинството;

14. призовава държавите членки, когато прилагат своите национални стратегии за интеграция на ромите, и Комисията, когато координира и извършва оценка на тези стратегии, да поставят акцент върху приоритета на мерките, с които се подкрепя образованието на момичетата и се води борба с преждевременното напускане на училище и отсъствията от училище;
15. призовава Комисията също така да приложи подход, чувствителен към аспектите на пола, при предоставянето на здравни услуги, с цел да се гарантира достъпът до тях за момичета и жени от маргинализирани ромски общности;
16. призовава Комисията и държавите членки да реализират систематични програми за обучение в чувствителност към аспектите на пола и културните особености, насочени към доставчиците на социални и здравни услуги;
17. подчертава, че образованието на момичетата роми е от комплексно значение за подобряването на живота на ромите, тъй като, наред с другото, то е решаващо условие за повишаване на пригодността за заетост на жените роми, улесняване на техния достъп до пазара на труда и постигане на определена сигурност на доходите, и е жизненоважно за преодоляване на бедността и социалното изключване; отбелязва освен това, че повишените познания на учителите по отношение на ромската култура спомагат за намаляване на социалното изключване; във връзка с това призовава държавите членки да се борят срещу сегрегацията, да осигурят по-приобщаващо и достъпно образование и чувствителни в културно отношение методи на преподаване, като привличат помощник-учители от ромски произход и родители, а повишаването на уменията за работа в съответствие с изискванията на пазара на труда стане приоритет;
18. подчертава необходимостта да се гарантира равенство в достъпа до системите за образование и обучение без дискриминация; призовава държавите членки да насърчават програми за обучение на учители, с цел да се подобри образованието на децата от ромски произход, особено на момичетата; подчертава също в тази връзка специалното значение на референтната социална група на момичетата, на родителите, роднините или приятелите, които играят централна роля при съветването по отношение на образованието и избора на кариера; призовава също така държавите членки да насърчават образованието на момичетата през целия процес, наред с другото като оказват подкрепа на лицата, които имат най-голямо влияние върху младите хора;
19. призовава Комисията да подкрепя интегрираното, чувствително към аспектите на пола и културата образование, като го направи по-привлекателно за маргинализираните ромски общности;
20. призовава държавите членки да насърчават включването на положителни действия в стратегиите в областта на човешките ресурси, като например курсове за обучение, часове по грамотност, както и стажове за жените роми като начин за насърчаване на тяхната пригодност за заетост както в публичните услуги, така и в частния сектор;
21. подчертава, че младите хора от ромски произход са особено уязвими спрямо безработица, което води до риск от дългосрочно изключване от обществото и

означава също, че по-късно те ще бъдат изложени на по-висок риск от бедност; във връзка с това изтъква колко е важно да се насърчава редовното посещаване на училище и завършването на начално и/или средно образование, както и на професионално обучение на по-късен етап, благодарение на което може, в съчетание със строги антидискриминационни политики и създаване на работни места, драстично да се повиши пригодността за заетост на младите роми и участието им в системите за социална сигурност на държавите членки; призовава също така държавите членки да предоставят целеви стипендии и наставничество на ученици и студенти роми в средното и висшето образование, така че все по-голям брой учащи от ромски произход, и особено момичета роми, да могат да достигат адекватно образователно равнище;

22. насърчава държавите членки да предприемат действията и необходимите стъпки за засилване на участието на роми в професионално обучение и програми за учене през целия живот, за да нараснат шансовете им на пазара на труда и да се намали бедността;
23. призовава за подкрепа и насърчаване на навлизането на населението от ромски произход на пазара на труда; отбелязва, че за да се диференцират услугите и мерките в администрацията на трудовата сфера и за да се разработят процедури по насочване, са необходими поддържащ персонал и работещи по отделните случаи служители, които да са от ромски произход;
24. призовава Комисията и държавите членки да създадат специфична система за подпомагане и наставничество в областта на образованието посредством образование и социални услуги на равнището на общността, предназначени за младите роми от най-ранната детска възраст до висшето образование, като обръщат специално внимание на въпросите, свързани с пола;
25. счита, че приспособяването на системите за социална сигурност е необходимо, за да се насърчава достоен живот за всички, като същевременно се стимулира активното участие на пазара на труда, подобряват се перспективите на първичния пазар на труда и се води борба с дискриминацията; призовава да се подкрепя интеграцията на ромското население и социалните и здравните услуги да бъдат по-приобщаващи и по-ефективно насочени;
26. отбелязва, че подобряването на достъпа до здравни услуги и повишаването на усилията за осигуряване на равен достъп до висококачествени заведения за детски грижи с цел съвместяване на семейния и професионалния живот, както и до висококачествено образование в ранна детска възраст, услуги за развитие в ранното детство, както и образование, основано на партньорство с родителите, по-специално в селските райони, би имало положителен ефект върху интеграцията на ромите и професионалното приобщаване на жените роми; подчертава в този контекст отговорността на държавите членки да инвестират в увеличаването на персонала и качеството на своите заведения за детски грижи, за да постигнат целите от Барселона за детски заведения;
27. призовава държавите членки да използват в пълна степен възможностите, предлагани от структурните фондове, и особено от Европейския социален фонд

(ЕСФ), за подобряване на положението на ромите в образованието и заетостта, така че те да имат реален шанс да се приобщят социално и да избягнат трайно високите равнища на бедност; настоятелно призовава държавите членки да наблюдават редовно постигнатия напредък, най-вече в областта на образованието и обучението на младите роми, особено на жените;

28. призовава да се гарантира равнопоставено отношение в жилищното настаняване, както и да се намали несигурността;
29. подчертава, че предотвратяването на маргинализацията трябва да започва в ранна детска възраст; счита, че е от първостепенно значение да се приеме подход, който е насочен към различни поколения жени, с цел да се сложи край на предаването на бедността между поколенията;
30. призовава държавите членки да премахнат пространствената сегрегация, принудителното отстранение от домовете и бездомността, пред които са изправени мъжете и жените роми, и да въведат ефективни и прозрачни жилищни политики;
31. призовава за развиване и насърчаване на ромския език и култура, за създаване на административни структури, които се занимават с въпроси, свързани с ромите, за укрепване на политиката по отношение на ромите и нейното прилагане, както и за засилване на участието в международно сътрудничество по въпроси, свързани с ромите;
32. настоятелно призовава държавите членки да разгледат въпроса за насилието срещу жените, домашното насилие и сексуалната експлоатация във всичките ѝ форми и да се борят с трафика на хора, който засяга голям брой жени роми и който в много случаи е резултат от обедняването и социалното изключване на жените роми вследствие на безработица и липса на образование;
33. призовава Комисията да вземе под внимание заключенията на Съвета, в които се казва, че „следва да се обърне специално внимание на интересите и трудностите на ромските жени и момичета“ и се отправя призив за прилагане на принципа за равенство между половете във всички политики и действия за приобщаването на ромите;
34. призовава Комисията да възприеме систематичен подход към равенството между половете и активното участие на жените от ромски произход в качеството им на носители на промяната, какъвто понастоящем не съществува в националните стратегии за интеграция на ромите;
35. призовава Комисията и държавите членки да включат като хоризонтална цел изграждането на капацитет и овластяването на жените от ромски произход във всички приоритетни области на стратегията на ЕС за приобщаване на ромите;
36. призовава Комисията и държавите членки да предвидят по-убедителното и по-ефективно включване на жените роми в прилагането на националните стратегии за интеграция на ромите;

37. настоятелно призовава държавите членки и държавите, желаещи да се присъединят към ЕС, да гарантират, че националните стратегии ще насърчават програми за овластяване, изграждане на капацитет и лидерски умения за жените и момичетата роми, които играят специална роля в процеса на изграждане на общността;
38. призовава Комисията и държавите членки да събират, анализират и публикуват надеждни статистически данни, разбити по пол, за да бъдат в състояние надлежно да оценят и да актуализират стратегиите, както и да измерват въздействието на проектите и интервенциите в рамките на стратегиите относно жените роми.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	26.9.2013
Резултат от окончателното гласуване	+: 32 -: 3 0: 1
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Edit Bauer, Heinz K. Becker, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, David Casa, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Minodora Cliveti, Emer Costello, Frédéric Daerden, Sari Essayah, Richard Falbr, Marian Harkin, Danuta Jazłowiecka, Ádám Kósa, Jean Lambert, Verónica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Csaba Óry, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Ruža Tomašić, Traian Ungureanu
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Françoise Castex, Philippe De Backer, Anthea McIntyre, Ria Oomen-Ruijten, Evelyn Regner, Birgit Sippel, Tatjana Ždanoka